

Unge funksjonshemmedes innspill til Finanskomiteen

Unge funksjonshemmede leverer med dette våre innspill og merknader til Finanskomiteen knyttet til deres behandling av statsbudsjettet for 2023 og Prop. 1 S (2022-2023) Finansdepartementet.

Unge funksjonshemmedes anbefaling

- Kap. 571: Unge funksjonshemmede mener det må bevilges 250 millioner i øremerkede midler til oppfølging av «Veikart Universelt utformet nærscole 2030».

Kap. 571: Rammetilskudd til kommunene

Ett av regjeringens mål i Hurdalsplattformen er å gjennomføre «Veikart universelt utformet nærscole» innen 2030. Unge funksjonshemmede er derfor svært skuffet over at det ikke er én eneste bevilgning i statsbudsjettet for 2023 som gjenspeiler målet om å oppnå dette. Mangelen på prioritering tyder på at regjeringen verken ser viktigheten av å oppfylle egne mål, eller ønsker å oppfylle Norges forpliktelser til FNs bærekraftsmål og FN konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne. Det tyder på at regjeringen fortsetter diskrimineringen av landets barn og unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer og aktivt legger til rette for at de ikke skal være en del av det offentlige utdanningsløpet som andre barn og unge er en del av.

Norge har sluttet seg til FNs bærekraftsmål, og skal blant annet "Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring". Dette er et mål Norge ikke vil nå dersom det ikke satses på en nærscole for *alle*. Videre har Norge ratifisert FN konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det betyr at Norge, gjennom konvensjonens artikkel 24, er forpliktet til å gjøre det mulig for funksjonshemmede å delta fullt ut i undervisningen på lik linje med andre. Dette er ikke tilfelle i dag. I en kartleggingsundersøkelse gjennomført av Unge funksjonshemmede og Funksjonshemmedes fellesorganisasjon i 2021 kommer det frem at kun 35% av landets skoler er universelt utformet. 55% av skolene oppgir at de er tilgjengelige, men en tilgjengelig skole er ikke det samme som en universelt utformet skole. Tilgjengelige skoler fører ofte til at elever med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer ikke kan være selvstendige i skolehverdagen, og ofte blir avhengig av hjelp fra voksne.

Et universelt utformet utdanningsløp er et av de aller viktigste tiltakene for å få flere funksjonshemmede i jobb, og en viktig forutsetning for at funksjonshemmede skal kunne fullføre utdanning på lik linje med andre elever. Effekten av utdanning på deltakelse i arbeidslivet er dobbelt så stor for funksjonshemmede, sammenliknet med resten av befolkningen. I en tid hvor det til stadighet snakkes om økende velferdskostnader er det viktigere enn noen gang å legge til rette for at flest mulig kan bidra inn i fellesskapet. For å muliggjøre dette er det nødvendig å sørge for at landets barn og unge kan gjennomføre grunnskoleutdanningen på en skole som møter barn og unges behov for utforming, samt muliggjør det å gå på nærscolen sin.

Etter at Bufdir lanserte "Veikart Universelt utformet nærscole 2030" har Oslo Economics dokumentert at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å følge veikartet. Unge funksjonshemmede er, og kommer i tiden fremover, til å være tydelige på at dersom regjeringen skal oppfylle egne mål, samt FNs bærekraftsmål nummer 4 og artikkel 24 i FN konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne er det behov for øremerkede midler til universell utforming av landets eksisterende skolebygg.

Oslo, 13.10.2022

Unge funksjonshemmede ber komiteen: bevilge 250 millioner kroner i øremerkede midler over kap. 571, Rammetilskudd til kommunene, over Kommunal- og distriktsdepartementet sitt budsjett, for å begynne arbeidet med å universelt utforme landets grunnskoler.

Alternativt ber Unge funksjonshemmede komiteen øke bevilgningen over Kulturdepartementets kapittel 352, Nedsatt funksjonsevne, post 70, Universell utforming og økt tilgjengelighet, med minimum 200 millioner kroner. Dette for å muliggjøre at kommunene kan søke om tilskudd til å universelt utforme egne skoler.

Med vennlig hilsen,

Ingvild Østli, Generalsekretær

Ingrid Thunem, Styreleder